

Pædagogisk tilsyn 2021

Dagtilbud: Ølsemagle Børnegård

Dato for tilsynsbesøg: 13.10.2021 kl. 9.30

Lovgivning

Ifølge Dagtilbudsloven skal Kommunalbestyrelsen føre tilsyn med indholdet i dagtilbud, og den måde opgaverne udføres på. Tilsynet indgår som en del af kommunalbestyrelsens overordnede ansvar for kvalitetsudvikling inden for dagtilbudslovens rammer.

Kommunalbestyrelsen har ansvar for at:

- Dagtilbuddet styrker børns trivsel, udvikling og læring
- Dagtilbuddet varetager opgaverne på faglig og økonomisk forsvarlig måde
- Forebygge og gribe ind så eventuelle problemer ikke udvikler sig
- Borgerne får den service, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger og retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

De generelle tilsynsbestemmelser fastslår, at tilsynet skal omfatte både den indholdsmæssige del af dagtilbuddets arbejde, og den måde hvorpå dagtilbuddet løser sine opgaver. Dermed indeholder det pædagogiske tilsyn både en pædagogisk udviklingsopgave, en kontrolopgave samt en dokumentationsopgave.

I praksis udføres tilsynet af en pædagogisk konsulent.

Tilsynsrapporten beskriver observationerne den pågældende dag, og den efterfølgende samtale med leder/områdeleder og eventuelt personale og bestyrelse.

Konklusion på tilsynsbesøget

Hvad viser tilsynet:

- 1. Ølsemagle Børnegård lever op til intentionerne i dagtilbudsloven, den pædagogiske læreplan samt Køge Kommunes politikker.**

Hermed giver tilsynet ikke anledning til opfølgende besøg eller skærpet tilsyn.

Fremadrettede opmærksomhedspunkter inden næste tilsynsbesøg i 2022

Kortsigtede fokuspunkter:

- Efterfølgende en udvidelse af børnetallet i vuggestuen er det en vigtig værdi for personalet at udvikle de sociale aspekter i børnegruppen: Fokus på børnefællesskabet
- Fortsætte arbejdet med at udvikle forældrepartnerskabet: Hvordan kan Børnegården bedst muligt involvere forældrene i hverdagen i endnu højere grad?

Langsigtede fokuspunkter:

- Fortsat fokus på at udvikle refleksions- og evalueringskulturen: Yderlig faglig fordybelse i de allerede veludviklede livs- og læringsmiljøer
- Fokus på rekruttering af nyt personale: Hvordan kan det høje faglige niveau i den nuværende personalegruppe fastholdes fremadrettet ved nye ansættelser?

Tilbage melding på tilsynsbesøg

Dato: 01.11.2021

Institution: Ølsemagle Børnegård

Pædagogisk konsulent: Jeppe Pheiffer Hansen

Indholdspunkt:

Resume af rapporten

I forhold til sidste års tilsyn har der været et skærpet fokus på opbygningen af en velfungerende samarbejdskultur i hele børnegården på tværs af de enkelte stuer. Det har fx betydet et større fokus på at indvie hinanden i hverdagssituationer, hvor der med fordel kan reflekteres i fællesskab over forskellige situationer som fx rutiner, børnenes leg eller pædagogiske aktiviteter. Der er løbende blevet arbejdet med Livs- og læringsmiljøerne og specielt i vuggestuen har det været nødvendigt at have særskilt fokus på dette i og med en opnormering af børnetallet i vuggestuen fra 17 til 22 børn.

Tilsynet starter på den ene børnehavestue hvor personalet har valgt at dele børnegruppen på ca. 20 børn i alderen 3-5 år op i 2 mindre grupper. Den ene gruppe er inde på stuen mens den anden gruppe går ud på legepladsen. Tilbage på stuen er der således 9 børn og en voksen som alle sidder omkring et bord, hvor der er gjort klar til en kreativ aktivitet. Den voksne forklarer børnene med en udpræget rolig og tryghedsskabende stemme hvad aktiviteten går ud på. Under kyndig vejledning og guidning fra den voksne begynder børnene at gå i gang med aktiviteten, som går ud på at tegne omridset af sin hånd med en farveblyant på et stykke karton. Den voksne hjælper, på en meget fin måde, børnene på skift, og hun er især opmærksom på at de yngste børn får den fornødne hjælp så de oplever at lykkes med aktiviteten. Børnene lærer for det første at arbejde med at udtrykke sig kreativt, de lærer nogle grundlæggende færdigheder med de materialer der bliver brugt som samtidig også udvikler deres finmotoriske evner. For det andet lærer de at arbejde i fællesskab omkring projektet, som de følges ad med at gennemføre på trods af deres forskellige aldre. Det sociale aspekt i denne læring er af høj værdi både nu og her i deres livsmiljø i børnehaven, men er også noget der forbereder dem til deres kommende udvikling og læring på sigt - fx i skolelivet.

I garderoben blev der observeret en situation hvor de større børn hjælper de mindre børn med at få tøjet af. Det er et meget veludviklet niveau af selvhjælpenhed der her er på tale, som også fortæller om en høj grad af trivsel og tillidsfuldhed i børnenes relationer til hinanden. Børnene spejler sig i de voksnes relationer og tager ved lærer heraf. I forhold til dette er det et af tilsynets konklusioner, at de veludviklede professionelle læringsfællesskaber, som er udtrykt i samspillet og samarbejdet mellem personalet, på en positiv måde smitter af på børnenes indbyrdes relationer til hinanden.

I forhold til at præsentere en vellykket og en "bøvlet" situation fra hverdagens praksis, inddrager personalet følgende: Som eksempel på en vellykket situation præsenteres indførelsen af såkaldte 'refleksionsblade' som er en del af en metode som hedder "Visuel Pædagogisk refleksion". Disse refleksionsblade fungerer både som dokumentationsmateriale men er samtidig brugbart til et fortløbende og udviklende fokus på evaluerings- og refleksionsprocesser i Ølsemagle Børnegård. Som den "bøvlede" situation forklarer personalet at de i øjeblikket oplever store udfordringer med at rekruttere nyt personale. Det opleves at udvalget af kompetente ansøgere bliver mindre og mindre. Tilsynet anbefaler at der udarbejdes en plan for den aktuelle situation, hvor der er ekstra fokus på at nyansatte medarbejdere af forskellige grunde kan have behov for ekstra guidning og indføring i, hvad der karakteriserer målgruppen af børn i Ølsemagle Børnegård.

Indholdspunkt:

Status på de fremadrettede opmærksomhedspunkter fra tilsynssamtalen i 2020

- a) Arbejde med og udvikle det pædagogiske grundlag
- b) Fokus på læring hele dagen
- c) Tidlig indsats
- d) Fokus op overgange og forudsigelighed
- e) Arbejde med at udvikle læringsmiljøerne (specielt i vuggestuen)
- f) Fokus på evaluering / refleksion / didaktik
- g) Fokus på måltidet som et pædagogisk læringsrum

Svar:

I forbindelse med lederskifte i Ølsemagle Børnegård inden for de sidste 2,5 år, har ledelsen og medarbejderne arbejdet målrettet med fornyelse og udvikling af Børnegårdens pædagogiske grundlag med fokus på opbygning af en ny pædagogisk kurs og samarbejdskultur. Det har udmøntet sig i en ny fælles tilgang til det daglige pædagogiske arbejde såvel som den pædagogiske planlægning og forberedelse via stue- og personalemøder. Der arbejdes eksempelvis med at opdele børnene på stuerne i mindre grupper som skaber bedre betingelser for de pædagogiske aktiviteter i form af større overblik, færre forstyrrelser og tryggere læringsmiljøer for alle børn. Personalet udtaler: "Vi oplever, at når vi organiserer os i små grupper, kan vi bedre understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse". I forhold til sidste års tilsyn har der været et skærpet fokus på opbygningen af en velfungerende samarbejdskultur i hele børnegården på tværs af de enkelte stuer. Det har fx betydet et større fokus på at indvie hinanden i hverdagsituationer, hvor der med fordel kan reflekteres i fællesskab over forskellige situationer som fx rutiner, børnenes leg eller pædagogiske aktiviteter. Personalet prioriterer at "gå på besøg på hinandens stuer" med det formål at kunne undres i fællesskab eller opleve 'aha-situationer' – det vil sige situationer hvor man oplever at fx aktiviteter der planlægges og udføres, giver rigtig god pædagogisk mening. I sidste ende handler det om at sikre de bedst mulige rammer for børnenes tryghed, trivsel og udvikling – her spiller personalets evne til at samarbejde og få samspillet til at fungere en meget stor rolle. I Ølsemagle Børnegård har dette arbejde med udvikling af en fælles pædagogisk retning og samarbejdskultur også medført en større forudsigelighed for børnene i hverdagen som igen betyder lettere overgange fra de forskellige rutiner og aktiviteter der foregår i løbet af dagen. Der er løbende blevet arbejdet med Livs- og læringsmiljøerne og specielt i vuggestuen har det været nødvendigt at have særskilt fokus på dette i og med en opnormering af børnetallet i vuggestuen fra 17 til 22 børn. Det har medført en reorganisering af de fysiske rammer og en ny indretning af de 2 stuer i vuggestuedelen. Arbejdet har inddraget eksterne aktører som har udarbejdet konkrete tegninger med forslag til optimale løsninger på stuerne indretning og personalet har efterfølgende arbejdet videre med indretningen. Det har været en prioritering af følge børnenes spor i dette arbejde.

Indholdspunkt:

Organisering af planlagte aktiviteter og fokus på skabelse af struktur i de pædagogiske læringsmiljøer
(Kommer til udtryk i udviklingen af de professionelle læringsfællesskaber (PLF) og den afsmittende betydning for børnenes relationer til de voksne og børnenes indbyrdes relationer)

Svar:

Tilsynet starter på den ene børnehavestue hvor personalet har valgt at dele børnegruppen på ca. 20 børn i alderen 3-5 år op i 2 mindre grupper. Den ene gruppe er inde på stuen mens den anden gruppe går ud på legepladsen. Tilbage på stuen er der således 9 børn og en voksen som alle sidder omkring et bord,

hvor der er gjort klar til en kreativ aktivitet. Den voksne forklarer børnene med en udpræget rolig og tryghedsskabende stemme* hvad aktiviteten går ud på. Under kyndig vejledning og guidning fra den voksne begynder børnene at gå i gang med aktiviteten, som går ud på at tegne omridset af sin hånd med en farveblyant på et stykke karton. Den voksne hjælper, på en meget fin måde, børnene på skift, og hun er især opmærksom på at de yngste børn får den fornødne hjælp så de oplever at lykkes med aktiviteten. Der er et godt samspil imellem de yngre og ældre børn og det er tydeligt at børnene er vant til at udfører sådanne aktiviteter i fællesskab på tværs af alder. At denne aktivitet gennemføres aldersintegreret, virker som et didaktisk bevidst valg fra den voksnes side med det formål at lade de ældre børn inspirere de yngre børn til at arbejde med materialerne og processen. På denne måde spejler de yngre børn sig i de ældre børns tilgang og der er klarer tegn på at det virker. Fx kan den voksne koncentrere sig om de børn der har brug for ekstra hjælp mens de andre børn arbejder videre med aktiviteten. Et enkelt barn, som vurderes til at være knap 3 år, har brug for lidt ekstra hjælp af naturlige grunde idet hans finmotorik ikke er så udviklet som de ældre børns. Men fordi den voksne fornemmer at de andre børn er i et godt flow med arbejdet, giver det hende rig mulighed for at hjælpe drengen med at komme i mål med aktiviteten. Roen på stuen, den gode stemning og børnenes optagethed af aktiviteten, vidner om en velforberedt og didaktisk velovervejet tilrettelæggelse af læringsmiljøet omkring aktiviteten. Der er uden tvivl taget højde for børnenes forskellige læringsforudsætninger hvilket smitter af på en positiv måde på både deres læreproces og målet med aktiviteten. Børnene lærer for det første at arbejde med at udtrykke sig kreativt, de lærer nogle grundlæggende færdigheder med de materialer der bliver brugt som samtidig også udvikler deres finmotoriske evner. For det andet lærer de at arbejde i fællesskab omkring projektet, som de følges ad med at gennemføre på trods af deres forskellige aldre. Det sociale aspekt i denne læring er af høj værdi både nu og her i deres livsmiljø i børnehaven, men er også noget der forbereder dem til deres kommende udvikling og læring på sigt - fx i skolelivet.

** Det der her menes med "udpræget rolig og tryghedsskabende stemme" er at den voksne alene med sin stemmeføring får skabt en ro og tryghed for børnene ved aktivitetens start. Pædagogisk set er det afgørende i arbejdet med denne målgruppe at få skabt den fornødne tryghed for at børnene tør kaste sig helt og fuldt ud i aktiviteten. At den voksne er opmærksom på sin stemmeføring, er således grundlæggende vigtigt for den læring og udvikling som børnene får ud af at deltage i aktiviteten.*

Tilsynet fortsættes ude på legepladsen hvor den anden halvdel af stuen har samlet sig omkring bålpladsen. En voksen er her i fuld gang med at fortælle historie for børnene som lytter opmærksomt. Den voksne inddrager børnene i historiefortællingen som derfor har karakter af dialogisk læsning, hvor børnene på skift inviteres til at reflektere over historiens handling og inddrage deres egne personlige erfaringer og historier som de kommer i tanke om. Tematikken er fokuseret omkring et sundhedstema og i forlængelse af historien øver børnene sig sammen med den voksne i virtuel håndvask. Først skal man skylde hænderne - så tage sæbe på - så skal man gnide hænderne godt - osv...

På samme måde som første observerede aktivitet på stuen er denne aktivitet også planlagt på en velovervejet og didaktisk kompetent måde. Der ses klare tegn på at børnene er fuldt optaget og engageret i aktiviteten idet alle børn er med og ser ud til at nyde den måde den voksne har valgt at gennemføre aktiviteten. Det er i øvrigt en god måde at skabe forskellige læringsmiljøer på når legepladsen også inddrages til de planlagte pædagogiske aktiviteter. Personalet udtaler at de er blevet opmærksomme på hvordan læringsituationer med fordel skabes i mindre grupper og ved at inddrage forskellige miljøer i institutionen både inde og ude. Noget som også er udsprunget af erfaringer med restriktioner som følge af Covid 19.

Refleksion: De livs- og læringsmiljøer som Ølsemagle Børnegård arbejder med at udvikle i hverdagen, vidner om et veludviklet pædagogiske grundlag som sikrer en høj grad af struktur i de daglige planlagte aktiviteter. Samtidig registreres et klart fokus på at udvikle de professionelle læringsfællesskaber (PLF), hvilket kommer til udtryk på den overbevisende måde som personalet får samspillet imellem dem til at

fungere på. Det bliver tydeligt i tilsynets observationer at det samtidig giver personalet et stort overskud til at vise tryghed og professionel omsorg for børnene som kommer til udtryk ved nærvær og anerkendelse i det relationelle arbejde med børnene. En rød tråd er her at personalet følger børnenes spor - det virker som et klart fokus for personalet. Alene denne pædagogiske klangbund kommer uden tvivl børnene til gode i dagligdagens øvrige rutiner og situationer.

Et tegn på ovenstående refleksion ses fx i de garderobesituationer som blev observeret under tilsynet: På alle tidspunkter var der ro, tid og plads til at børnene kunne tage sko og jakker af i ro og mag. Det blev tillige bemærket at børnene tilsyneladende er opmærksomme på hinanden i garderoben når der ikke er en voksen til stede - således hjælper de større børn de mindre med at få tøjet af. Det er et meget veludviklet niveau af selvhjulpethed der her er på tale, som også fortæller om en høj grad af trivsel og tillidsfuldhed i børnenes relationer til hinanden. Børnene spejler sig i de voksnes relationer og tager ved lærer heraf. I forhold til dette er det et af tilsynets konklusioner, at de veludviklede PLF'er som er udtrykt i samspillet og samarbejdet mellem personalet, på en positiv måde smitter af på børnenes indbyrdes relationer til hinanden.

Indholdspunkt:

Situationsbeskrivelser til brug i pædagogisk tilsyn 2021

Svar:

Situationsbeskrivelse af en vellykket situation:

Personalet præsenterer et eksempel på indførelsen af såkaldte 'refleksionsblade' som er en del af en metode som hedder "Visuel Pædagogisk tilrettelæggelse" og som er udviklet i samarbejde med Peter Rod og Frederik Blichfeldt der har udgivet bogen "Læreplanstræet". Dette arbejde har ifølge personalet "kickstartet medarbejdernes evne til at dokumentere, reflektere og evaluere praksis". På denne vis fungerer disse refleksionsblade både som dokumentationsmateriale men er samtidig brugbart til et fortløbende og udviklende fokus på evaluerings- og refleksionsprocesser i Ølsemagle Børnegård. Fordi personalet har fået en fælles indføring i metoden og samtidig også selv har været med til at udvikle deres egen vej ind i metoden, har det bevirket et godt ejerskab til metoden som samtidig er med til at udvikle den hverdagsfunderede evalueringskultur. Personalet forklarer med følgende beskrivelse: "Ugentligt udarbejder hver medarbejder en visuel pædagogisk refleksion, som drøftes på stuemødet ud fra en praksisfortælling. Praksisfortællingen er grundlaget for den faglige refleksion, hvor medarbejderne reflekterer ud fra forskellige perspektiver og positioner. Evalueringens formål er at finde frem til: hvad gik godt, hvad vil vi gøre mere af og hvilke forbedringer af læringsmiljøerne skal der arbejdes videre med." Det bliver på denne vis en måde at understøtte udviklingen af Børnegårdens livs- og læringsmiljøer og tilsynet bekræfter at der er en klar struktur i den pædagogiske tilgang til de planlagte pædagogiske aktiviteter. Det støtter personalets organisering af hverdagen - fx hvem der har hvilke opgaver i løbet af dagen. Det giver ifølge personalet overblik over hvad der kan lade sig gøre, hvad der skal prioriteres og hvordan det skal planlægges.

Refleksion: Det fortælles af personalet at der i Børnegården er et stort og vigtigt fokus på forældrepartnerskabet. Det er vigtigt for dagtilbuddet at forældre involveres så godt som muligt i dagligdagens virke. Det vidner om et åbent dagtilbud når der er en klar ambition om at inddrage forældregruppen endnu mere end de allerede er. Anbefalingen kunne være at det med fordel gøres endnu tydeligere i det fysiske rum hvordan der arbejdes med at dokumentere og evaluere. Fx ved at lade "Visuel Pædagogisk tilrettelæggelse" blive endnu mere "visuel" og synlig: Fx ved at hænge plakater op på

væggene med personalets refleksioner - evt. billeder fra dagligdagen eller andre materialer. Det kunne gøre refleksioner og evalueringer mere nærværende i hverdagen til gavn for personale, børn og forældre.

Situationsbeskrivelse af en 'bøvlet' situation:

Ølsemagle Børnegård oplever netop nu - som alle andre dagtilbud i kommunen - store udfordringer med at rekruttere nyt personale. Det opleves at udvalget af kompetente ansøgere bliver mindre og mindre. Børnegården gør hvad de kan og læner sig bl.a. op at Køge Kommunes rekrutteringsstrategi ligesom man forsøger at udnytte kompetencer i forældrebestyrelsen som har repræsentanter der til daglig arbejder med sådanne udfordringer. Ved tilsynet blev det også bemærket at en enkel voksen virkede til at være udfordret i sin relation til børnene ved en spisesituation. Medarbejderen var usikker på hvordan vedkommende bedst kunne kommunikere anerkendende med børnene ved det bord som vedkommende sad ved. Ved den efterfølgende opfølgningssamtale kunne dagtilbudsleder forklare at netop denne voksen var nyansat i Børnegården - personalet var fortsat nyansat på det tidspunkt hvor tilsynet blev gennemført. Medarbejderen kommer med stor erfaring fra anden pædagogisk målgruppe og i mindre grad i arbejdet med børnehavebørn. Så det er meget vigtigt og relevant at tage denne udfordring op til fælles drøftelse. Samtidig skal det understreges at det også er vigtigt at skabe en personalegruppe med mangfoldige fagpersoner som med fordel kan trække på forskellige kompetencer, viden og erfaringer. Dette vil altid være et plus i en pædagogisk sammenhæng.

Refleksion: Det kan konstateres at Ølsemagle Børnegård tager den generelle rekrutteringsproblematik alvorligt. Det er samtidig et godt udgangspunkt for en ændring af situationen at man er bevidst om hvordan arbejdsmarkedet for pædagogisk personale pt. ser ud. Samtidig må det også være vigtigt at være opmærksom på hvordan denne situation håndteres netop nu. Det anbefales at der udarbejdes en plan for den aktuelle situation, hvor der er ekstra fokus på at nyansatte medarbejdere af forskellige grunde kan have behov for ekstra guidning og indføring i, hvad der karakteriserer målgruppen af børn i Ølsemagle Børnegård.

Indholdspunkt:

Mulighed for at lederen kan uddybe et udvalgt lederpunkt fra spørgeskema

Svar:

Indholdspunkt:

Fremadrettede opmærksomhedspunkter

Svar:

Tilsynet giver ikke anledning til opfølgende besøg eller skærpet tilsyn. Ølsemagle Børnegård lever op til intentionerne i Dagtilbudsloven, Ny pædagogisk læreplan, samt Køge Kommunes politikker.

Der ses klare tegn på at Ølsemagle Børnegårds pædagogiske arbejde med at skabe en stærk struktur og en konstant faglig udvikling er højt prioriteret.

Tilsynet giver anledning til at have fokus på følgende:

Kortsigtede fokuspunkter:

- Efterfølgende et opnormeret børnetal i vuggestuen er det en vigtig værdi for personalet at udvikle de sociale aspekter i børnegruppen: Fokus på børnefællesskabet
- Fortsætte arbejdet med at udvikle forældrepartnerskabet: Hvordan kan Børnegården bedst muligt involvere forældrene i hverdagen i endnu højere grad?

KØGE KOMMUNE

Langsigtede fokuspunkter:

- Fortsat fokus på at udvikle refleksions- og evalueringskulturen: Yderlig faglig fordybelse i de allerede veludviklede livs- og læringsmiljøer
- Fokus på rekruttering af nyt personale: Hvordan kan det høje faglige niveau i den nuværende personalegruppe fastholdes fremadrettet ved nye ansættelser?

Indholdspunkt:

Dagtilbuddets bemærkninger til tilsynsrapporten

Svar: